

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 1. Desumpta ex cap. 9. & 10. lib. Judith, in quibus describitur Humilitas & mortificatio Judith, armorum locô contra Hostes assumpta, additîs precibûs, in pulcherrimo deinde vestitu & ornatu ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

stra jactos; attamen conceptæ semel in Deum fiduciæ tanquam vallo munitissimo innitebatur, quasi Davidico ore testatus: *si consistant adversum castra, non timebit cor meum, si exurgat adversum me prælum in hoc ego sperabo &c.* Fridericus secundus Saxonix Dux bellum Magdeburgico Antistiti illaturus, exploratores præmisit, teste Heliodoro lib. 5. c. 4. §. 4. visuros apparatus bellicum & consilia partis adversæ. Verùm ubi reduces retulere: nil opportunum pugnx parati, sed Antistitem auditum esse dicere, se soli Deo suam commisisse causam, quantocius Dux in hæc prorupit verba: *insanias alius, & bellum inserat ei, qui confidit: se Superiorem futurum Deo defensore.* Talia Christiane in augustiis habe pro oculis exempla, nullum tempus aut modum divinæ determinans Potentiæ, sed juxta monitum fortissimæ Judith v. 20. cap. cit. *expecta humilis consolationem.* Perpende: quomodo (ut mox laudata Amazon meminit) Abraham tentatus, & per multas tribulationes probatus Dei amicus effectus est. Sic Isaac, sic Jacob, sic Moyses. Illi autem, qui tentationes non susceperunt cum timore Domini, & impatientiam suam, & improprium murmurationis suæ contra Dominum protulerunt, exterminati sunt ab exterminatore. v. 25. & 26.

FASCICULUS LVIII.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

Desumpta ex cap. 9. & 10. lib. Judith, in quibus describitur Humilitas & mortificatio Judith, armorum loco contra Hostes assumpta, additis precibus, in pulcherrimo deinde vestitu & ornatu Bethuliam egressa deductio ad Holofernem &c.

Considera I. **F**ortissimam Judith probè scivisse: contraria non nisi contrariis impugnari, & curari; hinc altissimam Holofernæ arrogantiam debellatura, ad profundissimam humilitatem confugit, testante id S. Scripturâ c. 9. *ingressa est*
 N. 381.
 in

in Oratorium suum, posuit cinerem super caput suum, & prosternens se Domino clamabat ad Dominum &c. vivâ in Imagine circumferebat illam regii Vatis historiam, quam narrat, dum canit: *humilitatus sum, & liberavit me; noverat adhæc: Moysen de superbo Pharaone triumphaturum exclamasse: quis sum ego, ut vadam ad Pharaonem, & educam filios Israël de Ægypto? non deerant invictissimo Samson ad prosternendas hostium turmas auctissimi enses, terrez hastæ, arcus selectissimi, & alia tam fortia, quàm pretiosa belli instrumenta: & tamen solâ mandibulâ asini usus est, quâ tot Philistinorum unicô stravit in proelio. Hoc factum expendens Petrus Dam. lib 6. Epist. 16. ait: quid est, per jacentem mandibulam mille viros occidere? nisi per linguas humilium, non credentium numerum à pravitatis sue statu dejicere? Jonathas insignem de hostibus suis victoriam reportaturus non erecto corpore, non elatâ fronte, non extento collô, sed juxta effatum S. Scripturæ 1. Reg. 4. *manibus & pedibus reptans*, castris sese immisit hostium. Job verò Diabolum ipsum superaturus, non sublimem turrim, sed abjectissimum conscendit sterquilinum; ut sic in fimo, tanquam in infimo, loco sedens, non haberet, quò profundius dejiceretur, sed potius contra hostem suum in altum surgeret, adjutus ab eo, qui suscitât de terra inopem, & de stercore erigit pauperem. Planè sicut ignis in sublimem & voracem flammam surrecturus prius flabellô multum deprimi debet; ita homo in magnum hostium suorum stragem se erecturus, debet per humilitatem multum prius demitti. Haud aliter sese gesserat (ut memini) Heroïna Judith, victricem de Holoferne superbissimo mortalium reportatura Laurum; profundissimæ ergo humilitati studuit, eò certior de triumpho, quò in sua fuerat abjectior reddita mente, dicens v. 16. citati cap. *humilium & mansuetorum tibi (Deo videlicet) semper placuit deprecatio*. Hanc ergò Christiane Lector imiteris, celebrem de hostibus, qui Bethuliam animarum tentationum impetu obsident, Victoriâ obtenturus.*

N. 382. *Considera 2.* Holofernem, qui tot Populos captivos duxerat, quoque fuisse ductum à pulcherrima Judith; ut in se figuram exprimeret illorum hominum, de quibus regius cantat Propheta Psal. 7. *lacum aperuit, & effodit eum, & incidit in foveam, quam fecit*. Sic agitur disponente Deo; ut mala plerumque redundant in ipsa Authorum suorum capita; adeò, ut propriam linguam detractor vulneret, propriam animam invidiosus tabescere faciat, iracundus gladium in pro-

propria figat viscera, libidinosus seipsum exurat. Sæpissimè contingit: venatores laqueum feris tendentes, dum incautiùs agerent captos esse. Ita Tamerlanes Tartarorum Imperator, cum felici pugna superasset Bejazetem: ut illum captivum deduxit ad Aulam, in regali Throno lateri suo assidere iussit, quærens ab eo: quid suo statuisset in animo: agere cum Tamerlane, si versa fortunæ alea captivum obtinuisset? cui Turca temerariò ore responsum dedisse fertur: ratum mihi erat, te mittere in ferream caveam, cum ludibrio per omnia loca circumducendum. Nec isthoc satur: equum conscensurus, dorso tuo haud aliter, quàm scabellò fuisset usus. Vix hæc audierat Tamerlanes, sententiam illicò tulit istam: ex ore tuo te iudico, idem supplicium sentiet superbia & crudelitas tua, quod mihi destinaveras. Filia Herodis insidiata capiti innocentissimi Joannis, quod etiam in præstium saltus sui obtinuit: cum hybernò tempore congelatum flumen transire tentaret, rupta glacie ad collum usque submersa est, capite intra glaciem interceptò. Reliquum deinde corpus saltantis in morem tamdiu agitare visa, donec impium caput à corpore per glaciem recisum remansit in superficie, publico expositum spectaculo. Ita Baron. ad an. 33. hoc spectaculum Christiane Lector oculis mentis tuæ præfige, ne oculis corporeis curiosius in mulierum formas cum Holoferne fixis, obscenò amoris vinculo ligatus cum ipso captivus ducaris, tartareis aliquando alligandus pœnis,

Doctrina 2.

Desumpta ex cap. 11. 12. & 13. lib. Judith, in quibus describitur Judithæ pietas, inter Idololatrias non corrupta, victoria scilicet Holoferni promissa, ejusque in Juditham benevolentia. Abscissò Holofernis capite Berbuliam redeuntis Judithæ Praconium.

Considera I. **Q**uanta vis insit solidæ in Deum pietati, dum Judith N. 383, numerosò exercitu pessimorum hominum cincta, & in eorum commercio vivens, de se testari valuit cap. 11. *ego ancilla tua Deum colo etiam nunc apud te.* Imitabatur hæc fœmina infractam Moysis constantiam: qui etsi regia nutrire in Aula, falsorum Deorum Cultui addictissima, à veri tamen Dei Religione nec latum un-

Sss

guem